

ОДРЖАНА ГОДИШЊА КОНФЕРЕНЦИЈА УПВЛПС

Радно председништво Изборне Конференције

Редовна Годишња Конференција (уједно и 12. Изборна) Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије (УПВЛПС), одржана је 11. маја 2016. године у Великој сали Дома ваздухопловства у Земуну.

Након интонирања државне химне и минута ћутања у славу свих ваздухопловаца који нису више међу нама, присутнима се обратио председник УПВЛПС, мр Златомир Грујић, који је поздравио све чланове Удружења присутне на конференцији, као и госте из: Министарства одбране, Удружења пилота „Курјаци са Ушћа“ Удружења пилота „Ма2+“, Удружења генерала и адмирала, Удружења војних пензионера Србије, СУБНОР-а Србије, Ваздухопловног савеза Србије и друге.

Потом је поднет извештај о раду у протеклом мандатном периоду. Усвојени су тежишни правци деловања и задаци за наредни период.

Обављени су избори за органе и тела УПВЛПС.

Поглед на Конференцију на којој први пут у 24 године постојања УПВЛПС није било представника Команде и јединица РВ и ПВО

ОБЕЛЕЖЕН 9. МАЈ ДАН ПОБЕДЕ

Гардисти Војске Србије на Тргу Слободе испред споменика Краљу Петру I Карађорђевићу у Зрењанину

Тачно у подне 9. маја 2016. године артиљеријском паљбом коју су извели припадници гардијског батаљона, на зрењанинском Тргу слободе почела је свечаност поводом Дана Војске Србије и Дана победе над фашизмом.

У свечаном дефилеу свих родова Војске Србије били су и припадници РВ и ПВО, а најефектнији утсак оставио је налет борбених авиона и хеликоптера.

ИЗ ИСТОРИЈЕ ВАЗДУХОПЛОВСТВА И ПВО

14. јуна 1884. године, у селу Влакча код Крагујевца, рођен је Михаило Петровић.

Он је био наш први школовани пилот авиона и наша прва ваздухопловна жртва, а друга у свету. Погинуо је код Скадра 20. марта 1913. године.

Први српски пилот и прва ваздухопловна жртва у нас, наредник Михаило Петровић

ОБЕЛЕЖЕНО 40 ГОДИНА ОД ПРВОГ ЛЕТА АВИОНА „УТВА-75”

Свечаношћу у 204. ваздухопловној бригади обележено је 40 година од првог званичног лета популарног школског авиона „Утва 75”.

Догађају су присуствовали садашњи и бивши пилоти тренажно-школске ескадриле Ратног ваздухопловства и противваздухопловне одбране, инструктори и наставници летења, представници панчевачке фабрике авиона „Утва“, али је најдражи гост домаћина из 204. ваздухопловне бригаде и 252. тренажно-школске ескадриле ипак био аутор и конструктор тог елисног авиона 85-годишњи инжењер машинства Драгослав Димић.

Госте је у име Команде ваздухопловне бригаде поздравио заменик команданта пуковник Жељко Билић, а у име тренажно-школске ескадриле командант потпуковник Зоран Еркић. Он је истакао да су сви садашњи пилоти Ратног ваздухопловства своје прве летачке кораке направили управо у том школском авиону.

Конструктор Утве-75 Драгослав Димић прима признање

Након уводне речи о конструктору авиона „Утва 75” Драгославу Димићу, приказан је филм о настанку и развоју те летелице у панчевачкој „Утви“, у продукцији „Застава филма“ а затим су гости имали прилику да виде лет једног од 12 авиона „Утва 75“ свечано постројених на аеродрому „Батајница”.

Први лет прототипа авиона „Утва 75“ обављен је 19. маја 1976. године, а за његовим командама је био опитни пилот Ваздухопловног опитног центра мајор Владислав Славујевић. У оперативну употребу авион је ушао 1979. године.

Мада су први примерци додељени Ваздухопловном савезу Југославије, највећу славу остварио је као школски авион у Ратном ваздухопловству. Коришћен је за селекцију кандидата, почетну летачку обуку и тренаж пилота, а у аероклубовима и за спортско летење и вучу једрилица.

Утва-75 са јубиларним ознакама у лету

ВАЗДУХОПЛОВНА ХРОНОЛОГИЈА

- 1. јуна 1924. године, изашао је први број листа „Наша крила“ – органа југословенског аероклуба „Наша крила”.

- 8. јуна 1913. године (II балкански рат), формирано је Аеропланско одељење првог позива народне војске (3 авиона Блерио, пилоти и потребно људство, командир Милош Илић). Истовремено је формирано и Балонско одељење (2 балона), које је ушло у састав Пиротског утврђеног логора. Командир је био капетан Јован Југовић. Са одељењем је био и мајор Коста Милетић, командант Ваздухопловне команде.

- 9. јуна 1953 године, први Ф 84-Г Тандерџет, слетео је на батајнички аеродром.

- 9. јуна 1999. године, у Куманову је потписан Војно-технички споразум којим је одређен рок од 11 дана за повлачење војске СРЈ са Косова и Метохије, након чега су у покрајину дошле јединице Кфора, претежно из земаља чланица НАТО. Прекинута је агресија на СР Југославију, а Савет безбедности Уједињених нација усвојио је Резолуцију 1244.

- 17. јуна 1927. године, формиран је „Аеропут“, прво југословенско предузеће за ваздушни саобраћај

- 18. јуна 1915. године, српска војска је поставила станице за осматрање ваздушног простора на 13 места, ради означа-

вања правца лета непријатељских авиона. Овај датум се данас обележава као Дан рода ВОВ (ваздушног осматрања и јављања) Војске Србије.

- 20. јуна 1913. године, на летелишту код Куманова, село Војник, извршени су први летови српских пилота. Направљено је око 20 летова у близини Војника, Куманова и Страцина.

- 20. јуна 1918. године, на Солунском фронту је зачета идеја о формирању домаће ваздухопловне индустрије. Том приликом је тадашњи командант Ваздухопловне команде српске војске, потпуковник-извиђач Петар Мирковић предложио Врховној команди да се ангажују ваздухопловни инжењери за оснивање домаће индустрије авиона.

- 21. јуна 1913. године, рођен је Милета С. Протић, мајор авијације-пилот, командир Прве ескадриле НОВЈ.

- 27. јуна 1876. године, у Суботици је рођен Иван Сарић, пионир нашег ваздухопловства.

- 28. јуна слави се ВИДОВДАН.

- 29. јуна 1913. године, Балонско одељење српске војске је стигло у Пирот и постављено у месту Јамин Рид, југоисточно од Пирота, са задатком да осматра долину Нишаве у правцу Царибрда.

КОНТИНУИТЕТ РАДА И ДЕЛОВАЊА

Са извештајем о раду УПВЛПС у периоду од претходне Конференције (2014. године) до данас, присутне је упознао потпредседник УПВЛПС Војислав Стојановић. Он је презентовао реализацију планираних активности на тежишним задацима, а то су: Меморијали првог српског pilota, наредника Михаила Петровића (обележавање годишњице рођења – 14. јуна и смрти – 20. март), обележавање значајних догађаја из ваздухопловне историје, обележавање меморијала НОР-а, обележавање 75-годишњице Априлског рата, Априлски макетарски куп, информисање чланства, предавања и издавачка делатност, итд. Сви тежишни задаци су реализовани, а нарочито је истакнуто да је на иницијативу нашег Удружења у Пригревици откривена спомен плоча поводом 70-те годишњице ГВД, као и спомен плоча пилотима-херојима Априлског рата у Иригу. Такође, у периоду између две конференције, УПВЛПС

је издало књигу „Лет у вечност“ - посвећена првом српском пилоту нареднику Михаилу Петровићу, а ових дана се очекује и излазак још једне књиге у издању Удружења, о Априлском рату. Истакнуто је и да су чланови Удружења дали допринос у реализацији Међународног научног скупа поводом 100 година нашег ваздухопловства. И иначе се стиче утисак да активности УПВЛПС нису препознате од стране надлежних у врху наше војске и МО. Највећи проблем са којим се Удружење суочава је чињеница да млађе колеге - скоро пензионисани ваздухопловци, показују мали интерес за укључивање у рад Удружења. Тежишни задаци за наредни период: обележавање 25 година постојања УПВЛПС, обележавање 105 година нашег војног ваздухопловства, издавање часописа „Ваздухопловни гласник“. Пошто је ова конференција била и изборна, након гласања је изабрано ново руководство УПВЛПС.

ИЗВРШНИ ОДБОР И СЕКРЕТАР УПВЛПС

Златомир Грујић,
председник УПВЛПС

Војислав Стојановић,
потпредседник УПВЛПС

Борислав Пејић,
потпредседник УПВЛПС

Милорад Башарагин, члан
Извршног одбора

Вићентије Јовелић, члан
Извршног одбора

Бошко Војводић, члан
Извршног одбора

Ристо Шпирић, члан
Извршног одбора

Милан Ракић, секретар
УПВЛПС

НАДЗОРНИ ОДБОР И БЛАГАЈНИК

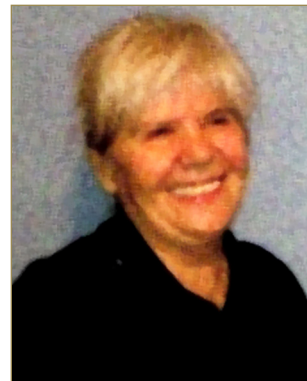
Момчило Ракић, председник
Надзорног одбора

Мишко Бошњак, члан
Надзорног одбора

Трајче Митушев, члан
Надзорног одбора

Мила Свалина, благајник
УПВЛПС

КОМАНДНО-ТАКТИЧКА ВЕЖБА “МОРАВА 2016”

У Србији су у понедељак 23. маја 2016. године отпочели највећи војни маневри од оснивања модерне Војске Србије 2006. године. Командно-тактичка вежба “Морава-2016” била је прилика да се на готово читавој територији Војводине и централне Србије провере оперативне и тактичке способности готово свих видова и родова наших оружаних снага.

Сталне и привремене базе, вежбаљишта и полигони били су места дешавања комплексних здружених тактичких вежби уз сталне покрете и „поседања“ командних места ван мирнодопских положаја.

РВ и ПВО је такође имало важну улогу у овим активностима узмаксимално напрезање и ангажовање расположивих капацитета и ресурса скоро из свих потчињених јединица.

Првих дана вежбе припадници 890. мешовите хеликоптерске ескадриле “Пегази”, 204. ваздухопловне бригаде су хеликоптерима Газела и Ми-8Т запосели аеродром Дивци код Ваљева док је 119. мешовита хеликоптерска ескадрила “Змајеви”, 98. ваздухопловне бригаде истим типовима ваздухоплова пребазирали на аеродрому Лесковац и Трстеник.

Најзанимљивије је било у суботу 28. маја када је на интервидовском полигону “Пасуљанске ливаде” изведена тактичка вежба са бојевим гађањем “Лето-2016”.

Ојачани механизовани батаљон Треће бригаде ВС извео је офанзивне операције уз ватрену подршку авиона и хеликоптера 98. ваздухопловне бригаде РВ и ПВО.

Након више година у резерви активирани су самоходни артиљеријски противавионски системи Прага / Фото: Војска Србије

Од технике Копнене војске могли су се видети тенкови М-84, борбена возила пешадије М-80А, противоклопна лансирана оруђа ПОЛО М-83, самоходне хаубице 2С1 “Гвоздика” и друга оруђа која смо већ навикли да виђамо на вежбама.

Први пут после дуго година у јединицама су се појавили и самоходни артиљеријски противавионски системи М53/59 “Прага” са двоцевним топовима калибра 30 мм који се сада користе за подршку пешадијских јединица.

Паралелно са овим активностима изведено је и здружено тактичко увежбавање Ратног ваздухопловства и Противваздухопловне одбране.

Посаде школско-борбених авиона Г-4 “Супер Галеб” из састава 252. школско-тренажне ескадриле “Курјаци са Ушћа” симулирали су нападе по ракетним и радарским положајима и аеродромима непријатеља док су

им ловачку заштиту пружали ловци МиГ-21 и МиГ-29 101. ловачке авијацијске ескадриле “Витезови”.

Ловачку авијацију су на циљеве у ваздуху наводили припадници 126. бригаде Ваздушног сматрања, јављања и навођења који су осматрали ваздушни простор ван мирнодопских локација а обједињену слику ситуације достављали свим заинтересованим корисницима.

Најатрактивнија дејства по циљевима на земљи обавила је 241. ловачко-бомбардерска ескадрила “Тигрови”. Два Орла била су наоружана са по четири 16-цевна саћаста лансера Л-57-16 невођених ракетних зрна БР-1/2 калибра 57 мм док су два авиона истог типа на скупним носачима имали подвешене фугасне авио-бомбе ФАБ-100М80.

Први пут од правих борбених дејстава 1999. године Орлови су извели оваква “тепих”бомбардовања уз употребу чак 9 популарних “фабовки”.

Једним авионом Г-4 из исте јединице фиктивно је дејствовано по радарским положајима а посаде лаких борбених хеликоптера ХН-42М и ХН-45М ГАМА 714. противоклопне хеликоптерске ескадриле “Сенке” имале су ракетирања циљева на земљи противоклопним ракетама Маљутка.

Ваздухоплови РВ и ПВО су такође симулирали налете непријатељске авијације на које су фиктивно дејствовали дивизиони 250. ракетне бригаде за ПВД наоружани ракетним системима за противваздухопловна дејства С-125М “Нева-М” и 2К12 “Куб-М”.

Текст: Живојин Банковић, Tango Six - Ваздухопловни портал.

Фото: Димитрије Остојић/МЦ Одбрана, и Фото Војска Србије.

“Ваздухопловни билтен” излази једном месечно. Примерци су бесплатни за чланове УПВЛПС. Текстове одабрали, написали - приредили, уредили и припремили за штампу Златомир Грујић и Милан Ракић. Е-пошта: zlgrujic@gmail.com